

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

ટેક્સ અપીલ નંબર ૩૯૭/૨૦૦૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય	

	પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	
પ.	દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવું કે નહિ?	

=====

એ.સી.આઇ.ટી.....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

અંબાલાલ સારાભાઈ એન્ટરપ્રાઇઝ લિમિટેડ....સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નંબર ૧ તરફે મિસ્ટર કે. એમ. પરીખ, એડવોકેટ
સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ તરફે મિસ્ટર આર. કે. પટેલ, એડવોકેટ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ:૨૮/૧૧/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર)

૧. હાલની અપીલ દ્વારા, અપીલકર્તા-રેવન્યુએ આયકર અપીલીય ન્યાયિકરણ (જે હવે પછી 'ન્યાયિકરણ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે) દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૨.૦૩.૨૦૦૦ ના હુકમને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા રેવન્યુ દ્વારા પસંદ કરવામાં આવેલી અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

૨. આ કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે કરદાતા એક પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની છે. કરદાતાએ આકારણી વર્ષ ૧૯૭૯-૮૦ માટે તારીખ ૩૧.૦૭.૧૯૭૯ ના રોજ પોતાનું આવકનું પત્રક ફાઇલ કર્યું હતું અને રૂ. ૪,૪૮,૫૬,૦૪૦/- ની કુલ આવક જાહેર કરી હતી. આ આવક આખરે તારીખ ૨૫.૧૧.૧૯૮૨ ના રોજ ફાઇલ કરાયેલા ત્રીજા સુધારેલા પત્રક દ્વારા સુધારીને રૂ. ૪,૪૬,૫૫,૫૫૦/- કરવામાં આવી હતી. આકારણીની કાર્યવાહી દરમિયાન, આકારણી અધિકારી દ્વારા એક ડ્રાફ્ટ આકારણી હુકમ તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં કરદાતા પર રૂ. ૮,૨૮,૧૮,૪૮૨/- ની રકમ પર ટેક્સ લાદવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી અને અન્ય બાબતોની સાથે રૂ. ૩,૮૧,૬૨,૯૩૨/- ના ઉમેરાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી. આઇએસીએ, જો કે, માત્ર રૂ. ૧,૬૫,૬૭,૬૭૦/- ના ઉમેરા મંજૂર કર્યા હતા અને રૂ. ૨,૧૫,૫૫,૩૬૨/- ની હદ સુધીના ઉમેરા મંજૂર કર્યા ન હતા. આઇએસી તરફથી સૂચનાઓ મળ્યા પછી, આકારણી અધિકારીએ આકારણી પૂર્ણ કરી.

૨.૧. સદર હુકમ વિરુદ્ધ, કરદાતાએ આયકર કમિશનર (અપીલ્સ) સમક્ષ અપીલ દાખલ કરેલ. સીએઆઈટી(એ) એ કરદાતાની સદર અપીલ મંજૂર કરી હતી. તેનાથી નારાજ થઈને, રેવન્યુએ ન્યાયિકરણ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરેલ. ન્યાયિકરણ તારીખ ૨૨.૦૩.૨૦૦૦ ના વાદગ્રસ્ત હુકમ દ્વારા રેવન્યુની અપીલ ફગાવી દીધી. તેથી, રેવન્યુની વિનંતી પર હાલની અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩. તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૦૦ ના રોજ હાલની અપીલ ગ્રાહ્ય રાખતી વખતે, આ કોર્ટે કાયદાના નીચે મુજબના સબસ્ટન્શિયલ પ્રશ્નો ઘડ્યા હતા:— "(૧) શું આઈટીએટી કાયદાની દૃષ્ટિએ અને હકીકતો પર સીએઆઈટી(એ) ના હુકમની પુષ્ટિ કરવામાં ન્યાયી હતું જેમણે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ના સ્પષ્ટ પરંતુકોને અવગણીને રૂ. ૬૫,૦૦,૦૦૦/- નો દંડ રદ કર્યો હતો? (૨) શું જ્યારે દંડની કાર્યવાહીમાં કોઈ જવાબ ફાઈલ કરવામાં આવ્યો ન હતો અને આકારણી અધિકારી પાસે કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ના પરંતુક લાગુ કરવા સિવાય કોઈ અવકાશ નહોતો અને પુરાવાના નિયમ મુજબ પણ કરદાતા એવો કલેમ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા કે ખુલાસો સદ્ભાવનાપૂર્વકનો હતો, ત્યારે દંડ રદ કરવો ન્યાયી હતો?"

૪. અપીલકર્તા-રેવન્યુના વિદ્વાન કાઉન્સિલે સબમિટ કર્યું છે કે આકારણી

અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો આ કેસની હકીકતો માટે વધુ સુસંગત છે અને તેના પર વિચાર કરતી વખતે, સીએઆઈટી(એ) અને ન્યાયિકરણ બંનેએ ભૂલ કરી છે જે એક એવી ભૂલ છે જેને આ કોર્ટે તેની આંતર્નિહિત હકૂમતમાં સુધારવી જરૂરી છે.

૫. સામાવાળા તરફે વિદ્વાન કાઉન્સિલે ન્યાયિકરણ સમક્ષ રજૂ કરાયેલા અસંખ્ય નિર્ણયો પર ભારે આધાર રાખ્યો છે જે ન્યાયિકરણના હુકમના પેરેગ્રાફ નંબર ૧૦ માં ઉલ્લેખિત છે, જેને અમારી સમક્ષ પણ પુનરાવર્તિત કરવામાં આવ્યા છે. ટેક્સ અપીલ નંબર ૩૬૧/૨૦૧૪ માં આપવામાં આવેલા તારીખ ૧૭.૦૬.૨૦૧૪ ના તાજેતરના હુકમ પર પણ આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં પેરેગ્રાફ નંબર ૪ સુસંગત છે અને સરળ સંદર્ભ માટે અહીં પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે:— "જ.૦. રેવન્યુ તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સુધીર મહેતા અને કરદાતા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી આર. કે. પટેલને સાંભળ્યા પછી અને એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે, જે મુદ્દાઓ આકારણી અધિકારી દ્વારા કરદાતાની વિરુદ્ધમાં ઠરાવવામાં આવ્યા હતા, તેના પર કરદાતા ન્યાયિકરણ સુધી સફળ થયા છે, જેની સામે ટેક્સ અપીલો ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવી છે, અમારા મતે સદર મુદ્દાઓ વિવાદાસ્પદ મુદ્દા હતા. તેથી, અમે એવા અભિપ્રાયના છીએ કે નીચેની બંને સત્તાધિકારીઓએ યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું છે કે કરદાતાએ આઓ સમક્ષ ન તો આવક છુપાવી હતી કે ન તો આવકની અચોક્કસ વિગતો

પૂરી પાડી હતી જેના માટે કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળની જોગવાઈઓ લાગુ કરવી જરૂરી હોય. કારણ કે કરદાતા દ્વારા ન તો આવક છુપાવવામાં આવી હતી અને ન તો કોઈ અચોક્કસ વિગતો પૂરી પાડવામાં આવી હતી અને અન્યથા પણ ઉમેરા કે અસ્વીકૃતિઓ સંબંધિત મુદ્દાઓ વિવાદાસ્પદ છે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના કમિશનર ઓફ ઇનકમ ટેક્સ વિરુદ્ધ રિલાયન્સ પેટ્રોપ્રોડક્ટ્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ, ૨૦૧૦(૩૨૨) આઇટીઆર ૧૫૮ (એસસી) પર અહેવાલબદ્ધ કેસના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતા, આઓ દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડને રદ કરતા વિદ્વાન સીએઆઇટી(એ) ના હુકમની પુષ્ટિ કરતા વિદ્વાન આઇટીએટી દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત હુકમોમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની કોઈ જરૂર નથી. આથી અમે વિદ્વાન સીએઆઇટી(એ) દ્વારા લેવાયેલા અને વિદ્વાન ન્યાયિકરણ દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલા વલણ સાથે સંપૂર્ણપણે સંમત છીએ. આ સંજોગોમાં, કલમ ૨૭૧(૧) (સી) હેઠળ લાદવામાં આવેલા દંડને રદ કરવા સંબંધિત હાલની અપીલ ફગાવી દેવાને પાત્ર છે અને તે મુજબ ફગાવવામાં આવે છે."

૬. અમે પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન એડવોકેટ્સને સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીનું અવલોકન કર્યું છે. હાલની અપીલમાં, અમે મહત્વપૂર્ણ હકીકતો છુપાવવાની બાબત સાથે સંબંધ ધરાવીએ છીએ. અન્ય મુદ્દાઓ પર જતા પહેલા, ન્યાયિકરણ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનો અને ખાસ કરીને ન્યાયિકરણના હુકમના પેરેગ્રાફ નંબર ૧૧ નો સંદર્ભ લેવો સુસંગત રહેશે જેમાં ન્યાયિકરણ કેસના

ફેક્ટ્યુઅલ સિનેરિયોની ચર્ચા કરી છે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:—

"૧૧. અમે પરસ્પરની રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે અને આઓ તેમજ સીએઆઈટી(એ) દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનું અવલોકન કર્યું છે અને રેવન્યુ તેમજ કરદાતાના વિદ્વાન અધિકૃત પ્રતિનિધિ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા કેસ લોઝનું પણ અવલોકન કર્યું છે. સામેલ આકારણી વર્ષ ૧૯૭૯-૮૦ છે અને દંડ લાદવાની બાબત કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ના પરંતુકની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત થશે, જે તારીખ ૧.૪.૧૯૭૮ થી લાગુ પડતી હતી અને તે પરંતુકના સંદર્ભમાં નહીં જે તારીખ ૧.૪.૧૯૭૪ થી ૩૧.૩.૧૯૭૬ સુધીના સમયગાળા માટે સબ-સેક્શનમાં હતી. તારીખ ૧.૪.૧૯૭૬ થી અમલમાં આવેલ કલમ ૨૭૧(૧)(સી) નો પરંતુક ૧ નીચે મુજબ વંચાય છે:—

પરંતુક ૧— જ્યાં આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ પણ વ્યક્તિની કુલ આવકની ગણતરી માટે મહત્વપૂર્ણ એવી કોઈ પણ હકીકતોના સંબંધમાં.

(એ) આવી વ્યક્તિ ખુલાસો આપવામાં નિષ્ફળ જાય છે અથવા એવો ખુલાસો આપે છે જે આઓ અથવા સીએઆઈટી(એ) દ્વારા અસત્ય હોવાનું જણાય છે, અથવા

(બી) આવી વ્યક્તિ એવો ખુલાસો આપે છે જેને તે સાબિત કરવા માટે સક્ષમ

નથી અને તે સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે કે આવો ખુલાસો સદ્ભાવનાપૂર્વકનો છે અને તે સંબંધિત તમામ હકીકતો અને તેની કુલ આવકની ગણતરી માટે મહત્વપૂર્ણ બાબતો તેના દ્વારા જાહેર કરવામાં આવી છે. તો, તેના પરિણામે આવી વ્યક્તિની કુલ આવકની ગણતરીમાં ઉમેરવામાં આવેલી કે અસ્વીકાર કરવામાં આવેલી રકમ, સદર સબ-સેક્શનના કલોઝ (સી) ના હેતુ માટે, એવી આવકનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી હોવાનું માનવામાં આવશે જેના સંબંધમાં વિગતો છુપાવવામાં આવી છે." આઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા વિવિધ ઉમેરા અને અસ્વીકૃતિઓના સંબંધમાં જેને સીએઆઈટી(એ) સમક્ષની અપીલમાં અને ત્યાર પછી ન્યાયિકરણ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યા હતા, કરદાતાએ ખુલાસા આપ્યા છે, જેમાંથી કેટલાક સીએઆઈટી(એ)/ન્યાયિકરણ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા હતા અને કેટલાક નિકાલ કરવામાં આવ્યા હતા. ન્યાયિકરણ દ્વારા નકારવામાં આવેલા કલેમના સંબંધમાં પણ. કરદાતા દ્વારા રેફરન્સ અરજીઓ ફાઈલ કરવામાં આવી હતી અને ન્યાયિકરણ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને તે માનનીય હાઈકોર્ટ સમક્ષ નિર્ણય માટે પેન્ડિંગ છે. આવો જ એક કલેમ રૂ. ૨,૬૩ લાખની એક્સચેન્જ લોસનો છે, અને કરદાતાને આર.એ. નંબર ૨૪૦ અને ૩૦૪/અહદ/૧૯૮૦ માં તારીખ ૭.૭.૧૯૮૮ ના કેસના સ્ટેટમેન્ટ દ્વારા રેફરન્સ મંજૂર કરવામાં આવ્યો છે. તેવી જ રીતે, શ્રીમતી કામલિની સારાભાઈના વિદેશ પ્રવાસના ખર્ચના સંબંધમાં જે રૂ. ૩૪ લાખ થાય છે, કરદાતાનો કલેમ એવો હતો કે ડિરેક્ટર શ્રી ગૌતમ સારાભાઈ ૬૧ વર્ષની

ઉંમરના હતા અને તેમની તબિયત સારી રહેતી ન હતી અને શ્રીમતી કામલિની સારાભાઈ આર.એસ.આઈ. ની મંજૂરી મેળવ્યા પછી પ્રવાસ દરમિયાન તેમની સાથે ગયા હતા પરંતુ ન્યાયિકરણ દ્વારા આ કલેમ નકારી કાઢવામાં આવ્યો હતો જો કે શાહીબાગ આંત્રપ્રિન્યોર પ્રાઇવેટ લિમિટેડના કેસમાં આઈટીએ નંબર ૨૨૦/અહદ/૧૯૭૭-૭૮ માં તારીખ ૩૧.૧૦.૧૯૭૮ ના હુકમ દ્વારા આકારણી વર્ષ ૧૯૭૨-૭૩ ના સંદર્ભમાં ન્યાયિકરણ દ્વારા આવો જ કલેમ મંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો."

૭. પેરેગ્રાફ નંબર ૧૧ માં વિગતવાર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જોયા પછી અમને જણાયું છે કે ન્યાયિકરણ દ્વારા લેવાયેલું વલણ ન્યાયી અને યોગ્ય છે. ન્યાયિકરણ તેમજ સીએઆઈટી(એ) એ મેટરના ફેક્ટ્યુઅલ પાસાઓની કાળજી લીધી છે. વધુમાં, ટેક્સ અપીલ ૩૬૧/૨૦૧૪ ના કેસની હકીકતો જેના પર સામાવાળા દ્વારા ભારે આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, તેમાં હાલની અપીલમાં ઘડવામાં આવેલા કાયદાના પ્રશ્નનો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં આપવામાં આવ્યો હતો. ન્યાયિકરણ અને સીએઆઈટી(એ) એ સમવર્તી રીતે હકીકતો શોધી કાઢી છે કે દંડ યોગ્ય રીતે રદ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, અમે પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં આપીએ છીએ.

૮. એ કહેવાની જરૂર નથી કે અમે પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ હકારાત્મકમાં એટલે કે

કરદાતાની તરફેણમાં આપ્યો હોવાથી પ્રશ્ન નંબર ૨ પર વધુ વિગતવાર ચર્ચાની જરૂર રહેશે નહીં કારણ કે પેપર બુક દર્શાવે છે કે આકારણી અધિકારીએ ખુલાસા પર વિચાર કર્યો નથી અને હકીકતનું ભૂલભરેલું તારણ આપ્યું છે જેને સીએઆઈટી(એ) અને ન્યાયિકરણ દ્વારા સુધારવામાં આવ્યું છે. પેપર બુક દર્શાવે છે કે વાસ્તવમાં જવાબ ફાઈલ કરવામાં આવ્યો હતો અને આકારણી અધિકારી પાસે ખુલાસો જોવાની પૂરતી તક હતી અને સામાવાળા-કરદાતા કલેમ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા ન હતા અને ખુલાસો સદ્ભાવનાપૂર્વકનો અને કેસની હકીકતોને અનુરૂપ માનવામાં આવ્યો હતો. તેથી, દંડ રદ કરવો ન્યાયી અને યોગ્ય હતો.

૯. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, અમે ન્યાયિકરણ દ્વારા લેવાયેલા વલણ સાથે સંપૂર્ણપણે સંમત છીએ. તેથી, હાલની અપીલ ફગાવી દેવાને પાત્ર છે અને તે મુજબ ફગાવવામાં આવે છે. આ અપીલોમાં ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રશ્નોનો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં અને રેવન્યુની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે.

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.